

1/1274
28034-64344

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1338/5538

01/12/2006

Konu : Kanun Tasarısı

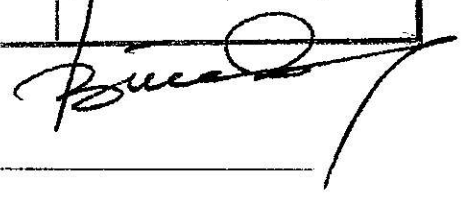
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 20/11/2006 tarihinde kararlaştırılan "Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

T.B.M.M BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Ünvan Komisyon		Plan ve Bütçe		
Tarih		E.No:		
Mil. S.	İmza	G. Sekt. V.	Gen. Sekt.	
14	ERDOĞAN	15	16	
BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

29/6/2001 tarihli ve 4705 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile yurt dışına çıkış yapan (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hariç) Türk vatandaşlarından çıkış başına 50 ABD Doları harç alınması hükme bağlanmış ve Bakanlar Kuruluna bu harçtan muaf tutulacaklar ile harcın ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir. Söz konusu madde, 4736 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle değiştirilerek ödenecek harç tutarı 70 YTL olarak belirlenmiştir.

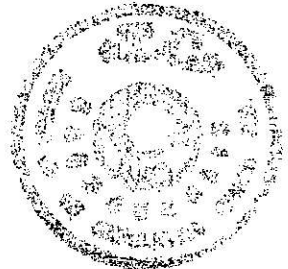
Hali hazırda, yurt dışına çıkış harcı, pasaport üzerine "Yurt Dışına Çıkış Harç Pulu" yapıştırılmak suretiyle veya makbuz mukabili tahsil edilmektedir. Yurt dışına çıkış kapılarında bulunan gümrük saymanlıklarınca "Yurt Dışına Çıkış Harç Pulu" satışları yapılmakta, saymanlık bulunmayan kapılarda ise harç Emniyet Genel Müdürlüğünce görevlendirilmiş sayman mutemetlerince makbuz mukabili tahsil edilmektedir. Ayrıca, vergi daireleri, mal müdürlükleri ya da vergi tahsil yetkisi verilmiş bankalar tarafından da yurt dışına çıkış harcı, makbuz mukabili tahsil edilebilmektedir.

Kanunun verdiği yetkiye istinaden, Bakanlar Kurulunca harçtan muaf tutulacak kişiler belirlenmektedir. Yurt dışına çıkış harcından muaf olanların belirlendiği ilk düzenlemede toplam 15 muafiyet öngörülmüş olmasına rağmen bu rakam giderek artmış ve sayı şu an itibarıyla 23'e ulaşmıştır. Muafiyet kapsamında yer alan kişilerin yine Bakanlar Kurulu kararında belirlenmiş belgeleri ilgili kurum ve kuruluşlardan almaları ve bu belgeleri yurt dışına çıkışta emniyet görevlisine ibraz etmeleri gerekmektedir. Son 3 yıl verilerinin incelenmesi sonucunda, pasaport ile yurt dışına çıkış yapanlardan yaklaşık olarak 2003 yılında %15'inin, 2004 yılında %13'ünün ve 2005 yılında da %14'ünün harç ödediği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, harç tutarının nispeten yüksek olarak belirlenmiş olması, yurt dışına çıkış harcı ödeme prosedüründe yaşanan sorunlar ile geniş muafiyet uygulamasının yarattığı bürokrasi dolayısıyla yurt dışına çıkış harcı uygulamasının gözden geçirilerek söz konusu sorunları giderici yeni bir düzenleme yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu çerçevede; yurt dışına çıkış harcının bilet bedeli ile birlikte tahsili suretiyle uygulamada basitliği ve etkinliği sağlamak, sınır kapılarında işlemlerin daha süratli gerçekleştirilmesini temin etmek amacıyla harç tutarı düşürülmek ve sadece çıkış tarihi itibarıyla son bir yılda altı aydan fazla yurt dışında ikamet edenler ve 7 yaşını doldurmamış olanlar ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan yük ve toplu yolcu taşıma araçlarının mürettebatını harç ödeme kapsamı dışında tutmak suretiyle yurt dışına çıkışlarda harç alınmasına ilişkin yeni bir düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Yapılan düzenleme ile; yurt dışına çıkış yapacak kişiler açısından yakınmalara yol açan yurt dışına çıkış harcı ödeme prosedürü olabildiğince basitleştirilmekte ve bu kişilere hiçbir ekstra yük yüklenmemektedir. Bunun dışında harç ödeyeceklerle ilişkin muafiyetin daraltılması ve harç tutarının makul bir seviyeye indirilmesi suretiyle vergide adalet ve genellik prensibine de uyum sağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, yurt dışına çıkış harcının mükellefi ve bu harçtan muaf olanlar ile harcın beyan ve ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Buna göre, Türkiye Cumhuriyeti pasaportu ile yurt dışına çıkış yapanlar, söz konusu harcın mükellefi olup harç tutarı her bir çıkış için 15 YTL olarak belirlenmektedir.

Yurt dışına başka ülke pasaportu ile çıkış yapanların ya da çifte pasaport sahibi olanlardan yabancı ülke pasaportu ile yurt dışına çıkış yapanların harç ödeme mükellefiyetleri bulunmamaktadır.

4705 sayılı Kanunun 1 inci maddesine göre yurt dışına çıkış harcından muaf tutulacakların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi ilkesi yerine, bu harçtan muaf tutulacaklar maddede açıkça belirlenmiş ve 7 yaşını doldurmamış olanlar ve iş, ticaret, eğitim gibi amaçlarla son bir yılda altı aydan fazla yurt dışında ikamet edenler ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan; kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma araçları ve kamyon, tır, çekici gibi yük taşıma araçlarının mürettebatı yurt dışına çıkış harcının kapsamı dışına çıkartılmıştır.

Maddede esas olarak iki tür harç ödeme yöntemi belirlenmiştir. Bunlar, toplu taşıma araçları ile yurt dışına çıkış yapanlarda bu seyahate ilişkin biletin düzenlendiği anda söz konusu harcın ödenmesi ve bilet düzenlenmeyen durumlarda harcın Gelir İdaresi Başkanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde makbuz mukabili tahsil edilmesidir.

Yine madde ile, Türkiye Cumhuriyeti pasaportuna sahip kişiler adına yurt dışına seyahat bileti düzenleyen gerçek ya da tüzel kişilerin, biletin düzenlendiği anda söz konusu harcı bilet üzerinde ayrıca göstermek suretiyle tahsil etmeleri ve bağlı oldukları vergi dairelerine Kanunda belirtilen sürelerde yatırmaları öngörülmekte; bilet bedeliyle birlikte tahsil edilen harç tutarı, katma değer vergisine ilişkin matrahın tespitinde dikkate alınmayarak mükerrer vergilemenin önlenmesi sağlanmaktadır.

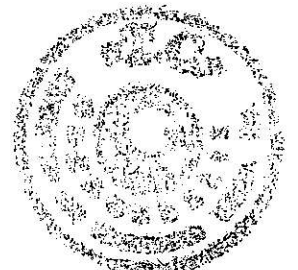
Yabancı ülkelere yapılan seyahatlere ilişkin biletlerin yurt dışında düzenlenmesi durumunda, Türkiye Cumhuriyeti pasaportu ile yurt dışına çıkış yapacaklara ilişkin biletle birlikte harcın tahsil ve ödenmesine ilişkin sorumluluğun taşımayı yapan firmalara ait olduğu hükme bağlanmaktadır. Bununla birlikte, harca tabi işlemlere taraf olanların harcın ödenmesinden sorumlu tutulması, harca ilişkin beyan dönemlerinin, tahsilat tutarına bağlı olarak aylık ya da üçer aylık dönemler itibarıyla tespit edilmesi ile Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasların belirlenmesi konularında Gelir İdaresi Başkanlığına yetki verilmektedir.

Biletin çıkış yapılmadan önce iptal edilmesi durumunda ise, tahsil edilen harcın Gelir İdaresi Başkanlığının belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde ilgiliye iade edilmesi öngörülmektedir.

MADDE 2- Yurt dışına çıkışlardan harç alınmasına ilişkin hükümler bu Kanunla yeniden belirlendiğinden, 29/6/2001 tarihli ve 4705 sayılı Yurt Dışına Çıkışlardan Harç Alınması ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

YURT DIŞINA ÇIKIŞ HARCİ HAKKINDA KANUN TASARISI

Yurt dışına çıkış harcı

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti pasaportu ile yurt dışına çıkış yapanlardan çıkış başına 15 YTL harç alınır.

(2) Yurt dışına çıkış harcının mükellefi, yurt dışına çıkış yapan kişilerdir.

(3) Çıkış tarihi itibarıyla son bir yılda altı aydan fazla yurt dışında ikamet edenler ve 7 yaşını doldurmamış olanlar ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma ve yük taşıma araçlarının mürettebatından yurt dışına çıkış harcı alınmaz.

(4) Yurt dışına çıkış harcı; kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma araçları ile gerçekteőtirilen çıkışlarda biletin düzenlendiği anda ve bilet üzerinde ayrıca gösterilmek suretiyle bileti düzenleyenler tarafından tahsil edilir. Harç tahsilatını yapan gerçekte ya da tüzel kişiler bu şekilde tahsil ettikleri harcı, gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı oldukları vergi dairesine bir beyanname ile bildirmek ve beyanname verme süresini takip eden üç gün içinde ödemekle yükümlüdürler. Beyannameler, her ayın bir ila onbeőinci ve onaltı ila sonuncu günlerine ait iki dönem için ayrı ayrı düzenlenir ve her ayın onbeőinci ve sonuncu gününü takip eden yedi gün içinde ilgili vergi dairesine verilir.

(5) Yurt dışında düzenlenen biletlere ilişkin vergi sorumluluğu, taşımayı yapan firmalara aittir.

(6) Biletin çıkış yapılmadan önce iptal edilmesi durumunda, tahsil edilen harç iade edilir.

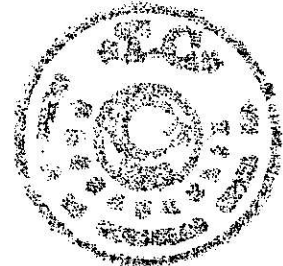
(7) Bilet düzenlenmeyen durumlarda harç, makbuz mukabili tahsil edilir.

(8) Bu Kanun hükümlerine göre ödenen harç, katma değer vergisi matrahının hesabında dikkate alınmaz.

(9) Gelir İdaresi Başkanlığı; harca tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutmaya, harca ilişkin beyan dönemlerini, tahsilat tutarına bağlı olarak, aylık ya da üçer aylık dönemler itibarıyla tespit etmeye, harcın iadesine ve makbuz mukabili tahsiline ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 2- (1) 29/6/2001 tarihli ve 4705 sayılı Yurt Dışına Çıkışlardan Harç Alınması ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıőtır.

T/ 1098

Yürürlük

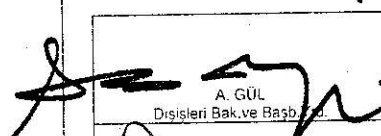
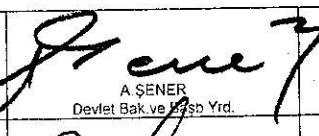
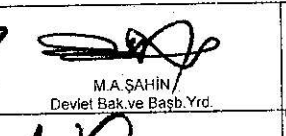
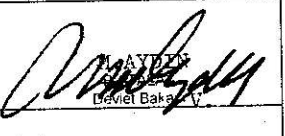
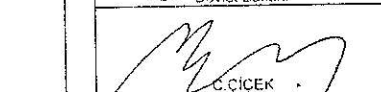
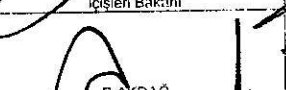
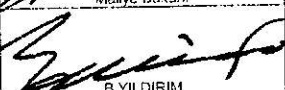
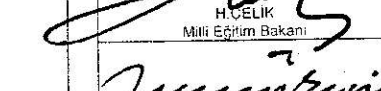
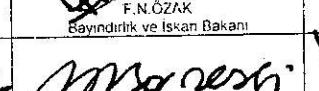
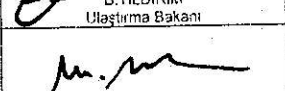
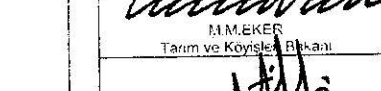
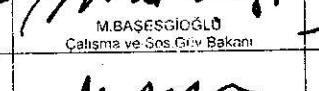
MADDE 3- (1) Bu Kanun 1/1/2007 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYIP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. KUTUZMEN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. MAYR Devlet Bakanı	 N. BAKIR Devlet Bakanı	 K. TÜZMEN Devlet Bakanı
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M. V. ÇENEL Mili Savunma Bakanı V.	 R. AKGU İçişleri Bakanı	 K. UNAKITAN Maliye Bakanı
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 F. N. ÖZAK Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylere Bakanı	 M. BAŞEĞİCİ Çalışma ve Sos. Griv. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M. H. GÜLER En ve Tab. Kay. Bakanı
 A. KOÇ Kültür ve Turizm Bakanı	 M. R. GÜLER Çevre ve Orman Bakanı V.		

Dosya No.

101-1538

1536